

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 155/2014-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza prerokoval prijaté sťažnosti obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Kvasnicom, Advokátska kancelária JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 155/2006 a sp. zn. 6 Er 155/2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu

Dunajská Streda v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 155/2006 a sp. zn. 6 Er 155/2006 porušené boli.

2. Obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov), ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 155/2014-16 z 24. apríla 2014 spojil na spoločné konanie a podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosti obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 155/2006 a sp. zn. 6 Er 155/2006 (spolu ďalej aj „namietané konania“).

2.1 Z obsahu sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 22297/2013 a jej príloh vyplynulo, že na okresnom súde prebieha od 15. februára 2006 namietané exekučné konanie, v ktorom sa oprávnený Slovenská sporiteľňa, a. s. (ďalej len „oprávnený“), domáha vymoženía svojej peňažnej pohľadávky v sume 44,44 € s príslušenstvom

judikovanej právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom okresného súdu sp. zn. Ro 405/91 zo 6. septembra 1991.

Zmluvou o postúpení pohľadávky z 15. decembra 2010 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávky“) postúpil oprávnený pohľadávku, ktorá je predmetom exekučného konania, sťažovateľke. V dôsledku tejto skutočnosti sťažovateľka doručila okresnému súdu 15. marca 2012 „návrh na zmenu účastníka konania“.

Keďže súdnemu exekútorovi vykonávajúcemu exekúciu a ani sťažovateľke nebolo doručené žiadne rozhodnutie okresného súdu týkajúce sa jej návrhu, sťažovateľka 15. októbra 2012 zaslala okresnému súdu opätovnú žiadosť o rozhodnutie o jej návrhu.

2.2 Vo veci sťažovateľky pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 22298/2013 prebieha od 13. februára 2006 na okresnom súde namietané exekučné konanie, v ktorom sa oprávnený domáha vymoženía svojej peňažnej pohľadávky v sume 584,44 € s príslušenstvom judikovanej právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom okresného súdu sp. zn. Ro 925/93 z 28. decembra 1993.

Zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil oprávnený pohľadávku, ktorá je predmetom exekučného konania, sťažovateľke. V dôsledku tejto skutočnosti sťažovateľka doručila okresnému súdu 7. júna 2011 „návrh na zmenu účastníka konania“. Vzhľadom na nečinnosť okresného súdu v konaní o ňou podanom návrhu sťažovateľka 15. októbra 2012 zaslala okresnému súdu opätovnú žiadosť o rozhodnutie o jej návrhu.

Keďže okresný súd na opätovné žiadosti sťažovateľky o rozhodnutie o podaných návrhoch nereagoval, sťažovateľka podala 10. mája 2013 predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v namietaných konaniach v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Predsedníčka okresného súdu vo svojom stanovisku z 13. júna 2013 uviedla, že sťažnosti na prietahy v namietaných konaniach považuje za

opodstatnené. Aj napriek uvedenému konštatovaniu však okresný súd o uvedených návrhoch sťažovateľky dosiaľ nerozhodol.

Sťažovateľka sa aktívne domáhala nápravy v namietaných konaniach a „*rozhodnutia o svojom nástupníctve*“, ale okresný súd o jej návrhoch nekonal 19 mesiacov (vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Er 155/2006), resp. 29 mesiacov (vo veci vedenej pod sp. zn. 6 Er 155/2006), a do dňa podania ústavnej sťažnosti o nich nerozhodol. Tento stav má za následok právnu neistotu sťažovateľky týkajúcu sa najmä jej postavenia v namietaných konaniach a uspokojenia jej majetkových práv, preto sa so sťažnosťami obrátila na ústavný súd.

3. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietaných konaniach, aby prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a aby priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie, ako aj náhradu trov konania.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou Mgr. Annou Móroczovou, listom sp. zn. Spr 583/2013, 584/2013 z 25. júna 2014 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 18. augusta 2014.

4.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem chronológie úkonov vykonaných okresným súdom v namietaných konaniach k veci uviedla:

„Sp.zn. 4Er/155/2006:

... V tejto veci som riešila sťažnosť oprávneného na prietahy v konaní pod. sp. zn. 1SprV 31/2013, ktorú sťažnosť som posúdila ako opodstatnenú z dôvodu, že súd v období do 21.12.2012 vo veci konal plynule, ale od uvedeného dátumu úkony nevykonával vzhľadom na svoje celkové zaťaženie. Jeho postup bol sťažený s tým, že povinnému v 1. rade napriek snahe súdu, sa nepodarilo doručiť uznesenie o zmene súdneho exekútora.

Sp. zn. 6Er/155/2006:

... V tejto veci som riešila sťažnosť oprávneného na prietahy v konaní pod. sp. zn. 1SprV 33/2013, ktorú sťažnosť som posúdila ako opodstatnenú z dôvodu, že súd v období do 21.12.2012 vo veci konal plynule, ale od uvedeného dátumu úkony vykonával vzhľadom na svoje celkové zaťaženie pomalšie. Jeho postup bol sťažený s tým, že povinnému v 1. rade napriek snahe súdu, sa nepodarilo doručiť uznesenie o zmene súdneho exekútora.

Súd vo veciach sp. zn. 4Er/155/2006 a 6Er/155/2006 o návrhu oprávneného na zmenu účastníka konania rozhodol až po podaní jeho sťažnosti na Ústavný súd SR. Vo veci sp. zn. 4Er/155/2006 o návrhu rozhodol dňa 2.6.2014 a vo veci sp. zn. 6Er/155/2006 dňa 18.6.2014. Jeho postup bol sťažený s tým, že v oboch prípadoch predchádzajúce uznesenia o zmene súdneho exekútora nevedel doručiť niektorým povinným. Iba poznamenávam, že na tunajšom súde je evidovaných 76.690 neskončených exekučných konaní, z ktorých súd koná a rozhoduje vo veciach v počte 18.292, teda znamená to pre súd veľkú zaťaženosť.

... súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z.z. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatých sťažnostiach.“

4.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol:

„Okresný súd vo svojom vyjadrení uznáva, že v exekučnom konaní, vedenom pod sp.zn. 4Er/155/2006 došlo k prietahom v konaní z dôvodu, že súd nebol schopný doručiť povinnému v 1. rade uznesenie o zmene súdneho exekútora zo dňa 04.02.2010, pričom súčasne uvádza, že po ustanovení opatrovníka povinnému v 1. rade dňa 09.07.2013 a následnom správoplatnení uznesenia o zmene súdneho exekútora dňa 25.10.2013, bolo dňa 02.06.2014 rozhodnuté o zmene účastníka konania na strane oprávneného.

Čo sa týka úkonov, ktoré uskutočnil súd pri doručovaní uznesenia o zmene súdneho exekútora, sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že po neprevzatí zásielky povinným v 1. rade a jej následnom vrátení súdu dňa 10.12.2010, súd uskutočnil ďalší úkon, smerujúci k doručeniu predmetného uznesenia povinnému v 1. rade až dňa 26.03.2012, kedy vyzval bývalú manželku a syna povinného v 1. rade, či by nesúhlasili s prevzatím funkcie

opatrovníka. Z uvedeného vyplýva, že súd po dobu 15 mesiacov neuskutočnil v predmetnej veci žiadny úkon.

Vzhľadom k uvedenému má sťažovateľ za to, že nečinnosť súdu pri doručovaní uznesenia o zmene súdneho exekútora po dobu 15 mesiacov mala za následok to, že predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť až dňa 25.10.2013.

O podanom návrhu sťažovateľa na zmenu účastníka konania bolo síce rozhodnuté dňa 02.06.2014, avšak sťažovateľ má za to, že je neprípustné, aby rozhodovanie o čiastkovej otázke právneho nástupníctva oprávneného trvalo od 15.03.2012, t.j. 27 mesiacov, hoci sa sťažovateľ opakovane domáhal urýchlenia postupu v predmetnom konaní. Tento stav, spôsobený nečinnosťou Okresného súdu, má za následok, že sťažovateľ sa stále nemôže domôcť uspokojenia svojej judikovanej pohľadávky, nakoľko uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 02.06.2014, sp.zn. 4Er/155/2006, ktorým súd pripustil zmenu účastníka konania na strane oprávneného do dnešného dňa stále nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť.“

Právny zástupca sťažovateľky v závere uviedol, že „netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu“.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažností dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažností, ich príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu súdnych spisov vzťahujúcich sa na veci sťažovateľky ústavný súd zistil tento priebeh a stav namietaných konaní:

Konanie vedené pod sp. zn. 4 Er 155/2006

Dňa 15. marca 2012 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na zmenu účastníka konania.

Dňa 17. októbra 2012 sťažovateľka požiadala okresný súd o rozhodnutie o jej návrhu na zmenu účastníka konania.

Dňa 16. apríla 2013 okresný súd požiadal register obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“) o oznámenie pobytu povinného v 1. rade. Register obyvateľov oznámil okresnému súdu novú adresu pobytu povinného v 1. rade.

Dňa 9. júla 2013 okresný súd uznesením č. k. 4 Er 155/2006-61 ustanovil povinnému v 1. rade opatrovníka pre účel doručovania písomností v exekučnom konaní (predmetné uznesenie bolo okresným súdom expedované 3. októbra 2013).

V období od 22. januára 2014 do 15. mája 2014 sa spis nachádzal na ústavnom súde.

Dňa 2. júna 2014 okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľky na zmenu účastníka konania.

Konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 155/2006

Dňa 7. júna 2011 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na zmenu účastníka konania.

Dňa 20. júla 2011 okresný súd zaslal opätovnú výzvu zamestnávateľovi povinného v 1. rade (MA-AS, s. r. o.) na oznámenie jemu známej adresy pobytu povinného v 1. rade. Výzva bola odoslaná kanceláriou súdu až 16. novembra 2011. Zamestnávateľ zásielku v odbernej lehote neprevzal.

Dňa 5. januára 2012 Sociálna poisťovňa doručila odpoveď na lustráciu adresy trvalého pobytu a adresy zamestnávateľa povinného v 1. rade.

Dňa 9. januára 2012 okresný súd požiadal zamestnávateľa povinného v 1. rade (PASSION, s. r. o.) o doručenie súdnej zásielky (s uznesením okresného súdu z 15. júna 2010, ktorým súd vyhovel návrhu na zmenu súdneho exekútora), resp. o oznámenie adresy pobytu povinného v 1. rade. Zásielka bola kanceláriou súdu vypravená 12. marca 2012.

Dňa 25. apríla 2012 okresný súd urgoval zamestnávateľa povinného v 1. rade, aby oznámil súdu adresu jeho pobytu. Zásielka bola vypravená súdom 5. septembra 2012. Zamestnávateľ na žiadosť súdu opakovane nereagoval.

Dňa 17. októbra 2012 sťažovateľka požiadala okresný súd o rozhodnutie o jej návrhu na zmenu účastníka konania.

Dňa 22. mája 2013 okresný súd vyzval Mestský úrad v Dunajskej Strede na oznámenie, či súhlasí s ustanovením za opatrovníka povinnému v 1. rade.

Dňa 30. mája 2013 mesto Dunajská Streda oznámilo, že s ustanovením za opatrovníka súhlasí.

Dňa 9. júla 2013 okresný súd uznesením č. k. 6 Er 155/2006-61 ustanovil povinnému v 1. rade za opatrovníka mesto Dunajská Streda pre účel doručovania rozhodnutí v exekučnom konaní (uznesenie bolo vypravené 30. októbra 2013).

V období od 20. februára 2014 do 15. mája 2014 sa spis nachádzal na ústavnom súde.

Dňa 18. júna 2014 okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľky na zmenu účastníka konania.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 155/2006 a sp. zn. 6 Er 155/2006 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95). Pokiaľ ide o právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je pod konaním, v ktorom sa takáto vec prerokováva, potrebné rozumieť nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj konanie odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ako aj konanie o výkon rozhodnutia. Tento právny názor ústavného súdu vychádza z toho, že ani ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných priet'ahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (napr. I. ÚS 70/98, I. ÚS 56/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre taktiež stanovil a opakovane potvrdil kritériá pre posúdenie, či určitému právu prislúcha právna ochrana pred zbytočnými priet'ahmi v rozhodovacom procese o tomto práve, pričom napr. vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 74/97

konštatoval, že „Právo na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov je v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR formulované ako bezpodmienečné, resp. bezvýnimčné. Vzťahuje sa na všetky subjektívne práva a z jeho dodržiavania nie je umožnená žiadna výnimka.“. Právo sťažovateľky podľa § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku na rozhodovanie o jej návrhu na zámenu účastníkov má nepochybne charakter práva, ktorému môže byť poskytnutá súdna ochrana. Je to tak aj preto, že pri rozhodnutí o návrhu na zámenu účastníka konania súdy rozhodujú o ústavnom práve navrhovateľa na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pričom tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím (mutatis mutandis II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, III. ÚS 116/02). Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietáhov nevyníma.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1. Pri posúdení vecí podľa prvého kritéria ústavný súd z priebehu posudzovaných konaní nezistil také osobité okolnosti prípadu, ktoré by poukazovali na právnu alebo skutkovú zložitosť namietaných exekučných konaní, v ktorých okresný súd nerozhodol o návrhu na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nenamietala zložitosť vecí. Doterajšia dĺžka namietaných konaní nebola teda závislá od zložitosti vecí.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v namietaných konaniach, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetných konaniach k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľka sa domáha vstupu do exekučných konaní namiesto súčasného oprávneného, ktorý jej postúpil pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. Ústavný súd konštatuje, že správanie sťažovateľky nebolo príčinou namietanej dĺžky konania.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v namietaných konaniach, bol postup okresného súdu. Pretože sťažovateľka je účastníčkou namietaných konaní len pre ten úsek konania, v ktorom sa rozhoduje o jej procesnom nástupníctve, ústavný súd posudzoval len postup súdu týkajúci sa rozhodovania o jej návrhu. Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu jeho nečinnosť od podania návrhu sťažovateľky „na zmenu účastníka konania“ až do rozhodnutia o tomto návrhu, t. j. vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Er 155/2006 od 15. marca 2012 do 2. júna 2014 a vo veci vedenej pod sp. zn. 6 Er 155/2006 od 7. júna 2011 do 18. júna 2014 (vynímajúc obdobie, keď sa exekučné spisy nachádzali na ústavnom súde).

Na základe toho ústavný súd konštatuje existenciu zbytočných priet'ahov v namietaných konaniach okresného súdu počas uvedeného obdobia. Vzhľadom na uvedenú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v namietaných konaniach došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu.

Obranu predsedníčky okresného súdu spočívajúcu v zaťažnosti okresného súdu spôsobenej vysokým počtom neskončených exekučných konaní nie je možné vziať do úvahy. V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, ho nezbavuje zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka nedostatočného personálneho obsadenia súdu a vo väzbe na to neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nepredstavuje dôvody, ktoré by mohli byť interpretované inak než technické a organizačné problémy, ktoré však nemôžu ísť na ťarchu účastníka, ktorý od súdu právom očakáva ochranu svojich práv v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v namietaných konaniach, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Vzhľadom na to, že okresný súd uznesením sp. zn. 4 Er 155/2006 z 2. júna 2014 a uznesením sp. zn. 6 Er 155/2006 z 18. júna 2014 rozhodol o návrhoch sťažovateľky na pripustenie zmeny účastníka konania, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadostučinenie.

Sťažovateľka v každej zo sťažností žiadala priznať primerané finančné zadostučinenie v sume 1 000 € vzhľadom na „trvalý stav právnej neistoty, nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky konania a tiež majetkovú ujmu spočívajúcu v nemožnosti domôcť sa uspokojenia svojej judikovanej pohľadávky“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde má primerané finančné zadosťučinenie povahu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd vzal pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia do úvahy najmä to, že okresný súd o návrhoch sťažovateľky na zmenu účastníka konania rozhodol 2. júna 2014 a 18. júna 2014, teda v čase konania pred ústavným súdom, čo považoval vzhľadom na intenzitu porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru za dostatočný prostriedok nápravy v danej veci.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažovateľke finančné zadosťučinenie nepriznal (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

6. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Romanom Kvasnicom a ktoré sťažovateľka uplatnila v každej zo sťažností v sume 331,15 € za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2013.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Z citovaných ustanovení § 36 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažovateľka nemá obligatórny nárok na úhradu trov konania pred ústavným súdom, t. j. ústavný súd môže úhradu trov konania účastníkovi konania úplne alebo sčasti priznať podľa svojho uváženia, zohľadňujúc pritom konkrétne okolnosti daného prípadu.

V danom prípade boli ústavnému súdu doručené dve sťažnosti, pričom v každej z nich bola sťažovateľka právne zastúpená tým istým advokátom. Predmetné sťažnosti ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 155/2014-16 z 24. apríla 2014 spojil na spoločné konanie, keďže sa týkali tej istej sťažovateľky, identických konaní vedených okresným súdom a boli v zásade obsahovo totožné. Tieto skutočnosti v podstatnej miere znížili nároky tak na prípravu zastupovania, ako aj spísanie sťažností (identický obsah), čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o úhrade trov konania. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, ako aj z oprávnenia priznať úhradu trov konania účastníkovi konania len sčasti, ústavný súd rozhodol o priznaní úhrady trov konania len v sume 331,13 €, t. j. v sume zodpovedajúcej úhrade trov konania za jednu sťažnosť. Ústavný súd pri určení tejto sumy vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2013 (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20 % DPH predstavuje sumu 331,13 €.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) podľa bodu 3 výroku rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Ladislava Orosza.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2014